

PROCEDURA UDZIELANIA POMOCY PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNEJ W PRZEDSZKOLU NR 436 W WARSZAWIE

Podstawa prawna:

- ✓ Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz. U. z 2016 r., poz. 1943. 1954, 1985, 2169)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 sierpnia 2017 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. z 2017 r., poz. 1591)
- ✓ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 sierpnia 2017 r. w sprawie warunków organizowania kształcenia, wychowania i opieki dla dzieci i młodzieży niepełnosprawnych, niedostosowanych społecznie i zagrożonych niedostosowaniem społecznym (Dz. U. z 2017 r., poz. 1578)

I. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu dla dzieci, które nie posiadają orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego

Cel

Procedura została opracowana w celu:

- ✓ doprecyzowania zakresu zadań nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w przedszkolu, związanych z organizowaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka, które nie posiada orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, po uprzednim rozpoznaniu jego indywidualnych możliwości psychofizycznych,
- ✓ usprawnienia współpracy pomiędzy nauczycielami i specjalistami organizującymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu,
- ✓ zintegrowanie działań nauczycieli i rodziców.

Zakres

Procedura dotyczy objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną dziecka od momentu podjęcia opieki przez nauczyciela do momentu zakończenia planowanych działań, w szczególności w stosunku do dziecka:

- ✓ niepełnosprawnego,
- ✓ zagrożonego niedostosowaniem społecznym lub niedostosowanego społecznie,
- ✓ szczególnie uzdolnionego,
- ✓ z zaburzeniami zachowania, emocji,
- ✓ ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się,
- ✓ z deficytami kompetencji sprawności językowych,
- ✓ z przewlekłą chorobą,
- ✓ będącego w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej,
- ✓ potrzebującego wsparcia ze względu na ewentualne niepowodzenia edukacyjne,
- ✓ mającego trudności adaptacyjne związane z różnicami kulturowymi lub ze zmianą środowiska edukacyjnego, w tym związane z wcześniejszym kształceniem za granicą.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Dziecko – ma prawo i możliwość uczestnictwa w odpowiednio zorganizowanych zajęciach rozwijających jego uzdolnienia, w zajęciach specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych,

logopedycznych, socjoterapeutycznych, które będą zaspokajały indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne.

Specjaliści: psycholog, pedagog specjalny, nauczyciel współorganizujący, terapeuta pedagogiczny, logopeda – organizują zajęcia specjalistyczne, prowadzą badania i działania diagnostyczne, podejmują działania z zakresu profilaktyki, wspierają nauczycieli poszczególnych grup i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Ściśle współpracują ze sobą i z innymi uczestnikami pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Dyrektor – jest zobowiązany do zapewnienia dzieciom, nauczycielom i rodzicom odpowiednich warunków do zorganizowania i prowadzenia działań wspomagających rozwój dziecka. Monitoruje działania nauczycieli i specjalistów oraz sprawuje nadzór pedagogiczny.

Rodzice/prawni opiekunowie – wyrażają zgodę na uczestnictwo dziecka w zajęciach wspomagających rozwój w ramach organizowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, są zobowiązani do zapoznania się z procedurami organizowania zajęć wspomagających rozwój dziecka i przestrzegania ustalonych zasad, mają prawo do korzystania z pomocy w formie porad konsultacji, warsztatów, szkoleń.

Nauczyciele – powinni mieć świadomość swojej odpowiedzialności za organizowanie zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej wspomagających rozwój dzieci. Troska o odpowiednie przygotowanie się do zajęć i ich właściwe prowadzenie powinny być priorytetem wszelkich działań nauczyciela.

Zadania nauczyciela prowadzącego grupę przedszkolną

Organizując pomoc psychologiczno-pedagogiczną, nauczyciel zobowiązany jest do rozpoznawania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, w tym zainteresowań i uzdolnień dziecka, na podstawie obserwacji pedagogicznych, które kończą się oceną gotowości do podjęcia nauki w szkole. W przypadku stwierdzenia, że dziecko wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, nauczyciel niezwłocznie udziela takiej pomocy w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem i informuje o tym jednocześnie dyrektora przedszkola. Bieżąca praca w tym przypadku oznacza obowiązek prowadzenia i rozpoznania potrzeb, udzielenia natychmiastowego wsparcia oraz dostosowania metod, form oraz wymagań do możliwości dziecka.

Udzielając dziecku pomocy psychologiczno-pedagogicznej nauczyciel:

1. przeprowadza obserwacje pedagogiczne (dokonuje diagnozy rozwoju i funkcjonowania dziecka, rozpoznaje potrzeby rozwojowe poprzez realizację badań diagnostycznych oraz na podstawie badań specjalistycznych, np. logopedycznych rozwoju mowy),
2. nawiązuje współpracę z rodzicami i diagnozuje środowisko rodzinne,
3. udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie zajęć rozwijających dla dzieci szczególnie uzdolnionych, mających wyjątkowe predyspozycje i prowadzi je przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy; prowadzi też inne zajęcia o charakterze terapeutycznym w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem,
4. informuje rodziców o możliwościach i rodzaju udzielania mu pomocy,
5. podczas bieżącej pracy z dzieckiem udziela mu pomocy zgodnie z indywidualnym lub grupowym planem zajęć z dziećmi,

6. współpracuje ze specjalistami i innymi osobami działającymi na rzecz dziecka,
7. dokumentuje pracę z dzieckiem w dzienniku zajęć przedszkola,
8. dokonuje oceny postępów dziecka oraz ustala wnioski do dalszej pracy z nim.

Dyrektor przedszkola:

1. po uzyskaniu informacji od nauczycieli lub specjalistów powiadamia innych nauczycieli, specjalistów o potrzebie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w trakcie ich bieżącej pracy,
2. w przypadku stwierdzenia konieczności organizacji zajęć rozwijających uzdolnienia, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje emocjonalno-społeczne, o charakterze terapeutycznym bezzwłocznie i na piśmie powiadamia rodziców o przyznanej pomocy, jej formach, okresie jej udzielania,
3. nadzoruje pracę nauczycieli i specjalistów w zakresie udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Rodzice:

1. Zapoznają się z proponowanymi przez przedszkole formami udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka i dla rodziny – na początku roku szkolnego.
2. Mają możliwość składania wniosku o udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub indywidualnego wsparcia w rozwoju dla dziecka na terenie przedszkola.
3. Wyrażają zgodę na udzielanie pomocy dziecku, czyli realizację indywidualnego lub grupowego planu pracy z dzieckiem na terenie przedszkola.
4. Mają możliwość zapoznania się z indywidualnym lub grupowym planem pracy z dzieckiem.
5. Uczestniczą w indywidualnym programie w miarę potrzeb.
6. Zapoznają się z materiałami metodycznymi do pracy z dzieckiem udostępnionymi przez nauczyciela (mają możliwość wykorzystania dostępnych materiałów do pracy z dzieckiem na terenie domu rodzinnego).
7. Uczestniczą w szkoleniach i spotkaniach grupowych dla rodziców organizowanych w miarę potrzeb.
8. Mogą korzystać z fachowych porad i konsultacji psychologa, logopedy, dyrektora.

II. Organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu dla dzieci, które posiadają orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

Cel

Procedura została opracowana w celu:

- ✓ doprecyzowania zakresu zadań nauczycieli i specjalistów zatrudnionych w przedszkolu, związanych z organizowaniem pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dziecka, które posiada orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego, po uprzednim rozpoznaniu jego indywidualnych możliwości psychofizycznych, usprawnienia współpracy pomiędzy nauczycielami i specjalistami organizującymi pomoc psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu,
- ✓ ujednolicenia sposobu współdziałania nauczycieli, rodziców i specjalistów.

Zakres

Procedura dotyczy objęcia dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego pomocą psychologiczno-pedagogiczną od momentu podjęcia opieki nad dzieckiem przez nauczyciela do momentu zakończenia planowanych działań.

Orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego wydawane są przez zespoły orzekające, które działają przy poradniach psychologiczno-pedagogicznych. Katalog niepełnosprawności, które uprawniają do ubiegania się o orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego jest ściśle określony i ograniczony. Orzeczenia są wydawane w stosunku do dzieci: niesłyszących lub słabosłyszących, niewidomych i słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z upośledzeniem umysłowym, z autyzmem, w tym z zespołem Aspergera oraz z niepełnosprawnościami sprzężonymi.

Uczestnicy postępowania – zakres odpowiedzialności

Dziecko – ma prawo i możliwość uczestnictwa w przedszkolu w odpowiednio zorganizowanych zajęciach rozwijających jego uzdolnienia, w zajęciach specjalistycznych korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijających kompetencje społeczno-emocjonalne oraz innych o charakterze terapeutycznym, które będą zaspokajały jego indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne.

Specjaliści: psycholog, pedagog specjalny, nauczyciel współorganizujący, terapeuta pedagogiczny, logopeda – organizują zajęcia specjalistyczne, prowadzą badania i działania diagnostyczne, podejmują działania z zakresu profilaktyki, wspierają nauczycieli poszczególnych grup i innych specjalistów w udzielaniu pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Dyrektor – jest zobowiązany do zapewnienia dzieciom, nauczycielom i rodzicom odpowiednich warunków do zorganizowania i prowadzenia działań wspomagających rozwój dziecka. Monitoruje działania nauczycieli i specjalistów oraz sprawuje nadzór pedagogiczny.

Rodzice/prawni opiekunowie – wyrażają zgodę na uczestnictwo dziecka w zajęciach wspomagających rozwój w ramach organizowanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej, są zobowiązani do zapoznania się z procedurami organizowania zajęć wspomagających rozwój dziecka i przestrzegania ustalonych zasad.

Nauczyciele – powinni mieć świadomość swojej odpowiedzialności za organizowanie zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej wspomagających rozwój dzieci. Troska o odpowiednie przygotowanie się do zajęć i ich właściwe prowadzenie powinny być priorytetem wszelkich działań nauczyciela.

Zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej – członkowie zespołu wspólnie opracowują indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), w którym uwzględnia się poszczególne formy i okres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz ustala wnioski dotyczące dalszej pracy z dzieckiem.

Zadania zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci posiadających orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego

Dla dziecka posiadającego orzeczenie o potrzebie kształcenia specjalnego dyrektor przedszkola powołuje zespół pomocy psychologiczno-pedagogicznej. Członkowie zespołu

wspólnie opracowują indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny (IPET), w którym uwzględnia się poszczególne formy i okres udzielania pomocy psychologiczno-pedagogicznej oraz ustalają wnioski dotyczące dalszej pracy z dzieckiem i realizują go w ramach zajęć w przedszkolu.

Zadaniem powołanego zespołu jest współpraca z rodzicami, ze specjalistami oraz w zależności od potrzeb, z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym z poradniami specjalistycznymi lub innymi osobami, których wiedza i umiejętności będą pomocne w zaplanowaniu pomocy dla dziecka. Członkowie zespołu wykonują następujące zadania:

- ✓ dokonują wielospecjalistycznej oceny poziomu funkcjonowania dziecka, korzystając również z informacji uzyskanych od rodziców,
- ✓ opracowują indywidualny program edukacyjno-terapeutyczny uwzględniający zalecenia poradni psychologiczno-pedagogicznej.

Zadania dyrektora przedszkola:

- ✓ po uzyskaniu informacji od nauczycieli lub specjalistów o konieczności organizacji zajęć rozwijających uzdolnienia, korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, rozwijające kompetencje społeczno-emocjonalne i innych o charakterze terapeutycznym bezzwłoczne powiadomienie innych nauczycieli, wychowawców grup, specjalistów o potrzebie objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną,
- ✓ powołanie zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla dzieci z orzeczeniem o potrzebie kształcenia specjalnego,
- ✓ ustalenie form i okresu udzielania pomocy,
- ✓ powiadomienie na piśmie rodziców o przyznanej pomocy i jej formach,
- ✓ wyznaczenie koordynatora zespołu,
- ✓ organizacja pomocy psychologiczno-pedagogicznej, czyli umożliwienie odbywania specjalistycznych zajęć z dzieckiem poprzez zatwierdzenie zaplanowanych przez zespół (lub nauczycieli prowadzących zajęcia wspierające i korygujące rozwój) zajęć edukacyjnych lub zajęć określonych w indywidualnym programie edukacyjno-terapeutycznym (IPET),
- ✓ z racji sprawowanego nadzoru pedagogicznego monitorowanie bieżącej pracy nauczycieli i działań podejmowanych przez specjalistów w ramach udzielanej pomocy psychologiczno-pedagogicznej; dyrektor może zdecydować o ewentualnym wcześniejszym zakończeniu udzielania danej formy pomocy wyłącznie na wniosek rodziców dziecka lub nauczyciela prowadzącego zajęcia specjalistyczne,
- ✓ uzgodnienie warunków współpracy z poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, rodzicami, innymi placówkami, organizacjami i innymi instytucjami wspierającymi rodziny,
- ✓ wnioskowanie do poradni psychologiczno-pedagogicznej o przeprowadzenie diagnozy i sposobu rozwiązania problemu w sytuacji, gdy nie następuje poprawa funkcjonowania dziecka, pomimo udzielonej pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Zadania nauczyciela prowadzącego grupę przedszkolną

Nauczyciel zobowiązany jest do rozpoznawania indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz indywidualnych możliwości psychofizycznych, w tym zainteresowań i uzdolnień dziecka na podstawie obserwacji pedagogicznych, które kończą się oceną gotowości do podjęcia nauki w szkole. W przypadku stwierdzenia, że dziecko wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, nauczyciel niezwłocznie udziela takiej pomocy, prowadząc zajęcia o charakterze terapeutycznym w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem lub udziela pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie zajęć rozwijających

dla dzieci szczególnie uzdolnionych, mających wyjątkowe predyspozycje i prowadzi je przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy.

Jako członek zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej nauczyciel powinien:

- ✓ przeprowadzać obserwacje pedagogiczne (na początku roku szkolnego, do listopada – dokonać diagnozy rozwoju i funkcjonowania dziecka, rozpoznawać potrzeby rozwojowe poprzez badania diagnostyczne, np. badania logopedyczne rozwoju mowy),
- ✓ nawiązać współpracę z rodzicami, czyli zdiagnozować środowisko rodzinne,
- ✓ sformułować potrzeby rozwojowe dziecka,
- ✓ informować rodziców o możliwościach i rodzaju pomocy udzielanej dziecku,
- ✓ wnioskować do specjalisty o objęcie dziecka zajęciami pomocy psychologiczno-pedagogicznej,
- ✓ w trakcie bieżącej pracy z dzieckiem realizować pomoc psychologiczno-pedagogiczną,
- ✓ dokonać oceny postępów dziecka oraz ustalić wnioski do dalszej z nim pracy.

Zadania koordynatora zespołu pomocy psychologiczno-pedagogicznej

Po podjęciu decyzji o objęciu dziecka wskazaną przez dyrektora przedszkola formą pomocy, zaplanowaniu sposobów udzielania pomocy koordynator powinien:

- ✓ uzyskać pisemną zgodę rodziców na udział dziecka w zajęciach specjalistycznych, które powinny trwać do czasu złagodzenia bądź wyeliminowania zaburzeń stanowiących powód objęcia daną formą pomocy,
- ✓ po uzyskaniu zgody poinformować rodziców o terminie spotkania zespołu oraz ustalonych sposobach udzielania pomocy, poinformować rodziców, że mogą wnioskować o udział psychologa, logopedy, nauczyciela wspomagającego w spotkaniach zespołu (osoby biorące udział w spotkaniach są zobowiązane do nieujawniania poruszanych na nich spraw – taką informację powinien przekazać koordynator zespołu lub nauczyciel prowadzący indywidualne zajęcia z dzieckiem),
- ✓ umożliwić rodzicom uczestnictwo w zajęciach specjalistycznych prowadzonych z dzieckiem na terenie przedszkola, ewentualnie przekazywać materiały do pracy z dzieckiem w domu,
- ✓ przekazać rodzicom dziecka kopię indywidualnego programu terapeutycznego.

Rodzice:

- ✓ zapoznają się z proponowanymi przez przedszkole formami pomocy dla rodziny oraz warunkami współpracy z rodziną – na początku roku szkolnego,
- ✓ mają możliwość składania wniosku o udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej lub indywidualnego wsparcia w rozwoju dla dziecka na terenie przedszkola,
- ✓ zapoznają się z indywidualnym programem terapeutyczno-edukacyjnym oraz z materiałami metodycznymi do pracy z dzieckiem, udostępnionymi przez nauczyciela terapeutę (wykorzystanie dostępnych materiałów do pracy z dzieckiem na terenie domu rodzinnego),
- ✓ uczestniczą w szkoleniach i spotkaniach grupowych dla rodziców, organizowanych w miarę potrzeb.

III. Sposób prezentacji procedur

1. Umieszczenie treści dokumentu na stronie internetowej przedszkola/tablicy informacyjnej w placówce.
2. Zapoznanie nauczycieli i specjalistów w dziedzinie wychowania oraz rodziców z treścią procedur.

3. Zapoznanie rodziców z obowiązującymi w placówce procedurami na zebraniach organizacyjnych we wrześniu każdego roku szkolnego.

IV. Dokumentacja do procedury

Do procedury wprowadza się:

1. Zasady współpracy z rodzicami w przypadku objęcia dziecka pomocą psychologiczno-pedagogiczną w przedszkolu ([załącznik nr 1](#))
2. Regulamin funkcjonowania zespołu planującego i koordynującego udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w Przedszkolu nr 436 ([załącznik nr 2](#)).

Procedura zawiera wzory dokumentów wewnętrznych aktualizowanych na bieżąco:

1. Wniosek o udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej ([załącznik nr 3](#))
2. Wniosek rodziców o udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej ([załącznik nr 4](#))
3. Zgoda rodziców na prowadzenie zajęć ([załącznik nr 5](#))
4. Zawiadomienie zapraszające na spotkanie zespołu ([załącznik nr 6](#)).

V. Tryb dokonywania zmian w procedurze

Wszelkich zmian w opracowanych procedurach może dokonać z własnej inicjatywy lub na wniosek Rady Pedagogicznej dyrektor placówki. Wnioskodawcą zmian może być również Rada Rodziców. Proponowane zmiany nie mogą być sprzeczne z prawem.